

Alexandra F. Lipovská:

Soudobé snahy o prosazení filmové/ audiovizuální výchovy ve všeobecném vzdělávání

Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, Katedra filmových studií, 2015.

Alexandra F. Lipovská si pro svou bakalářskou práci vybrala téma, které důvěrně zná z úhlu pohledu své profesní praxe – filmovou výchovu na českých školách. Tato oblast, která může na první pohled působit dostatečně parciálně, je ve skutečnosti trsem desítky let rozvíjených dílčích teoretických a praktických přístupů v řadě zemí Evropy. Také v českém kontextu jde o téma na bakalářský výzkum více než široké.

Alexandra F. Lipovská s úskalím obsáhlosti tématu úspěšně bojuje. Svou práci přehledně člení od staršího k novějšímu a od obecnějšího ke konkrétnímu. Úvodní část věnuje stručnému přehledu neúspěšných snah o prosazení filmové výchovy do českých škol před rokem 1989. Následuje oddíl věnovaný obdobným pokusům v letech 1989-2010. Třetí část se věnuje faktickému začlenění oboru filmová/ audiovizuální výchova do rámcových vzdělávacích programů českých škol, kterou doplňuje poslední oddíl, věnující se praktickému využití filmové výchovy ve školách a v mimoškolních aktivitách dětí a mládeže.

Většina práce Alexandry Lipovské je založena na základním výzkumu. Autorka oslovila řadu pamětníků a využila také jejich osobní archivy. I přes dílčí nedostatky se jí podařilo vytvořit svým způsobem velmi poutavý příběh opakovaně neprosaditelné snahy o zavedení filmové výchovy do škol. Dozvídáme se řadu fascinujících skutečností: odkryta je například chatrnost základu, na němž své megalomanské pokusy stavěl Jiří Králík, ale – a to je mnohem podstatnější – i oborová nekonsenzualita a nekonkrétnost přijaté metodiky prof. Rudolfa Adlera prosazené Výzkumným ústavem pedagogickým. Důležitou pointou celé práce je zjištěný fakt, že adlerovská koncepce se v praxi nenaplnuje na ani jedné z dopátraných škol či institucí realizujících filmovou / audiovizuální výchovu.

Práce trpí řadou drobných formálních nedostatků. Zarazí formální nevyrovnanost začátku a konce práce. Autorka nedodrhuje své vlastní pojmy – např. „formální vzdělávání“ je často nahrazenou pojmem všeobecné vzdělávání apod. V úvodu se dozvídáme, že na téma již byly napsány závěrečné práce, už však nezjistíme jaké. Příliš časté je spoléhání se na internetové zdroje. Chybí zmínka o kurzech pro pedagogy pořádané ČSFÚ v 80. letech a bližší informace o zapojení dětí a mládeže do amatérského hnutí v téže době.

Na téma zdrojů si dovolím ještě jednu drobnou poznámku. Autorka ve svém výzkumu poukázala na jistě ne neobvyklou situaci, kdy je veliký problém dohledat písemné poklady k historickým dějům, které se odehráli před několika málo lety, a navíc ve své době byly už považovány za historicky významné. Nejedná se přitom pouze o materiály státních úřadů, které mohou být teoreticky za 30 let zveřejněny v archivech, ale také o instituce typu filmových festivalů. Podobná situace panuje s pamětníky – klíčové a profesně exponované osobnosti mají problém vybavit si podrobnosti z jednání, která se odehrála před necelými pěti lety. Zdá se, že naše historická současnost bude stejně zdrojově zrádná, jako období minulých desetiletí.

Vraťme se však k hodnocení práce. S ohledem na komplexnost a významnou historickou objektivnost studie považuji výše zmíněné formální nedostatky za akceptovatelné a navrhuji známku velmi dobře.

V Praze dne 6. února 2015

Mgr. et MgA. Tereza Czesany Dvořáková, Ph. D.